

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟ
ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΕΛΟΥΣ

Αριθμός Απόφασης

2603 /2019

ΤΟ ΠΟΛΥΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΟΥΜΕΝΟ από τους Δικαστές , Πρόεδρο Πρωτοδικών,
Πρωτόδικη, , Δικαστικό Πάρεδρο - Εισηγητή
(κωλυομένων των τακτικών Δικαστών της σύνθεσης), και τον Γραμματέα

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του, την 14^η Ιανουαρίου 2019, για να δικάσει
την υπόθεση μεταξύ:

ΤΟΥ ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ: , κατοίκου Αττικής,
στην οδό αρ. , με Α.Φ.Μ. , ο οποίος κατέθεσε προτάσεις
εκπροσωπούμενος από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του, Αλέξιο Αλεξόπουλο (ΑΜΔΣΑ
19829), ο οποίος δεν παραστάθηκε στο ακροατήριο.

ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ: 1) του , κατοίκου
Αττικής, στην οδό αρ. , με Α.Φ.Μ. , 2) -
του , κατοίκου Αττικής, στην
οδό αρ. , με Α.Φ.Μ. , οι οποίες κατέθεσαν προτάσεις
εκπροσωπούμενες από τον πληρεξούσιο δικηγόρο τους,
ο οποίος δεν παραστάθηκε στο ακροατήριο.

Ο ΕΝΑΓΩΝ ζητά να γίνει δεκτή η από αγωγή του, που κατατέθηκε στη
Γραμματεία του Δικαστηρίου αυτού με αριθμό κατάθεσης

, η συζήτηση της οποίας, μετά το πέρας των προθεσμιών της διάταξης του άρθρου 237 ΚΠολΔ, προσδιορίστηκε με την από έκθεση ορισμού δικασίμου της αρμόδιας Δικαστού του παρόντος Δικαστηρίου, για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας απόφασης και γράφτηκε στο πινάκιο.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

I. . Από τις _____ και _____ εκθέσεις επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Εφετείου Αθηνών, _____, τις οποίες μετ' επίκλησης προσκομίζει ο ενάγων, προκύπτει ότι ακριβές επικυρωμένο αντίγραφο της από _____ αγωγής με πράξη ορισμού δικασίμου και κλήση προς συζήτηση για την αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμο, επιδόθηκε νομότυπα κι εμπρόθεσμα στις εναγόμενες (άρθρα 110, 122, 123, 124, 125, 126§1 στοιχείο α', 127§1, 128 §§ 1-4, 215§2 ΚΠολΔ). Από τα έγγραφα της δικογραφίας προκύπτει το εμπρόθεσμο (κατά την διάταξη του άρθρου 237 § 1 ΚΠολΔ) της κατάθεσης των προτάσεων των διαδίκων η προσκομιδή, με επίκληση στις ένδικες προτάσεις του ενάγοντος, του συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου με το οποίο δίνεται η πληρεξουσιότητα προς τον πληρεξούσιο δικηγόρο του, Αλέξιο Αλεξόπουλο (ΑΜΔΣΑ _____), καθώς και η προσκομιδή, με επίκληση στις ένδικες προτάσεις των εναγόμενων του από _____ πληρεξουσίου με το οποίο δίνεται η πληρεξουσιότητα προς τον δικηγόρο τους, _____, για τις διενεργηθείσες από τις δικηγόρους αυτές πράξεις της προδικασίας (άρθρα 96§1, 104, 237§1 ΚΠολΔ) και την παράστασή τους στο ακροατήριο. Άπαντες οι ανωτέρω διάδικοι, πρέπει, παρά το γεγονός ότι δεν εμφανίστηκαν κατά την εκφώνηση της υπόθεσης στο ακροατήριο του παρόντος Δικαστηρίου κατά τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας, να θεωρηθούν δικονομικά παρόντες κατά την έννοια των άρθρων 237 § 4 εδ. ζ και 272 § 1 ΚΠολΔ.

II. Από τις διατάξεις των άρθρων 1718, 1719 περ. 3 και 180 ΑΚ συνάγεται ότι η διαθήκη η οποία συντάχθηκε από άτομο, το οποίο κατά το χρόνο σύνταξής της βρίσκεται σε ψυχική ή διανοητική διαταραχή που περιορίζει αποφασιστικά

τη λειτουργία της βούλησής του, είναι άκυρη. Ως ψυχική ή διανοητική διαταραχή που περιορίζει αποφασιστικά τη λειτουργία της βούλησης του διαθέτη, νοείται ειδικότερα κάθε διαταραχή που μειώνει σημαντικά την ικανότητα για αντικειμενικό έλεγχο της πραγματικότητας, όταν, δηλαδή εξαιτίας της διαταραχής αυτής αποκλείεται κατά το χρόνο σύνταξης της διαθήκης, ο ελεύθερος προσδιορισμός της βούλησης του διαθέτη με λογικούς υπολογισμούς, καθόσον ο τελευταίος κυριαρχείται από παραστάσεις, αισθήματα, ορμές ή επιρροές τρίτων. Η ανικανότητα κρίνεται κατά το χρόνο σύνταξης της διαθήκης, ενώ η μεταγενέστερη επέλευσή της ή η ύπαρξή της σε προγενέστερο χρόνο δεν ασκεί καμία έννομη επιρροή. Στην περίπτωση ειδικά που ο διαθέτης πάσχει από ψυχική ή διανοητική διαταραχή, αν μεν πρόκειται για πάθηση περιοδικού χαρακτήρα, απαιτείται και πάλι να αποδειχθεί η ψυχική ή διανοητική διαταραχή κατά το χρόνο σύνταξης της διαθήκης, αν όμως πρόκειται για πάθηση μη ιάσιμη ή βαριά ψυχική διαταραχή, αρκεί η απόδειξη ότι ο διαθέτης κατά την εποχή της σύνταξης της διαθήκης, έπασχε από μόνιμη πνευματική νόσο, αφού αυτή τεκμαίρεται ότι υπάρχει και κατά τον χρόνο σύνταξης της διαθήκης λόγω της διάρκειάς της (ΑΠ 553/2016, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 821/2013, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Κατάσταση που είναι δυνατόν να έχει ως συνέπεια την ανικανότητα για σύνταξη διαθήκης, σύμφωνα με την πιο πάνω διάταξη είναι και οι νευροεκφυλιστικές παθήσεις του εγκεφάλου, κλινικό αποτέλεσμα των οποίων είναι η άνοια, όταν από αυτήν προκαλείται μόνιμη διαταραχή της λειτουργίας του νου, ανεξάρτητα από την αιτία που την προκάλεσε, σε βαθμό που να αποκλείει την ύπαρξη λογικής κρίσης. Η απλή νοητική μείωση, που συχνά συνοδεύει τη γήρανση είναι φαινόμενο απολύτως φυσιολογικό και η επίκληση και απόδειξή της δεν δικαιολογεί, από μόνη της, ανικανότητα προς σύνταξη διαθήκης (ΑΠ 237/2017, ΑΠ 1337/2015, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1719 περ. 2 ΑΚ, ανίκανοι για σύνταξη διαθήκης είναι όσοι τελούν σε δικαστική συμπαράσταση με πλήρη στέρηση της δικαιοπρακτικής τους ικανότητας ή με ρητή στέρηση της ικανότητας να συντάσσουν διαθήκη. Η ανωτέρω διάταξη προβλέπει την ανικανότητα σύνταξης διαθήκης μόνο στις περιπτώσεις που ο διαθέτης έχει τεθεί σε στερητική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική με ρητή στέρηση της ικανότητας προς σύνταξη διαθήκης), αντίθετα, πρόβλεψη για την

περίπτωση της επικουρικής δικαστικής συμπαράστασης δεν υφίσταται. Στην περίπτωση της επικουρικής δικαστικής συμπαράστασης, ο συμπαραστατούμενος μπορεί καταρχήν να συντάξει έγκυρη διαθήκη και χωρίς την έγγραφη συναίνεση του συμπαραστάτη του (άρθρο 129 αρ. 3 ΑΚ), λόγω του αυστηρά προσωπικού χαρακτήρα του δικαιώματος σύνταξης διαθήκης, το οποίο δεν θα ήταν συμβατό με την προηγούμενη συναίνεση τρίτου προσώπου. Ωστόσο, σε αντίθεση με την στερητική δικαστική συμπαράσταση, η οποία κατ' αμάχητο τεκμήριο συνεπάγεται την ανικανότητα του διαθέτη για έγκυρη σύνταξη διαθήκης, η επικουρική δικαστική συμπαράσταση δεν παράγει αμάχητο τεκμήριο ικανότητας του διαθέτη προς σύνταξη διαθήκης, αντίθετα, το Δικαστήριο, μπορεί εκτιμώντας το αποδεικτικό υλικό, να αναγνωρίσει την ακυρότητα της διαθήκης διαθέτη, ο οποίος τελεί σε επικουρική δικαστική συμπαράσταση, εφόσον κατά τον χρόνο σύνταξής της, συνέτρεχαν στο πρόσωπό του κάποια από τις περιπτώσεις του αριθμού 3 του άρθρου 1719 ΑΚ, δηλαδή αν ο διαθέτης είχε έλλειψη της συνείδησής του ή βρισκόταν σε ψυχική ή διανοητική διαταραχή που περιόριζε αποφασιστικά τη λειτουργία της βούλησής του. Στην προκειμένη περίπτωση, με την υπό κρίση αγωγή του, ο ενάγων εκθέτει ότι την

απεβίωσε η χήρα , το γένος

, κάτοικος εν ζωή Αττικής, μητέρα του ίδιου και

της πρώτης εναγομένης και γιαγιά της δεύτερης εναγομένης, ότι η ανωτέρω αποβίωσασα κατέλιπε την δημόσια διαθήκη, η οποία συντάχθηκε ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών, , δημοσιεύθηκε με το

πρακτικό του Ειρηνοδικείου Αθηνών, καταχωρίστηκε στον τόμο

και αριθμό των οικείων βιβλίων διαθηκών και με την οποία η ανωτέρω αποβίωσασα εγκατέστησε κληρονόμους της, την πρώτη εναγομένη επί ενός διαμερίσματος στο Αττικής, στην οδό και επί ενός οικοπέδου στο , τον ενάγοντα επί ενός διαμερίσματος στην Αθήνα στην οδό και την δεύτερη εναγομένη επί ενός διαμερίσματος στο του Δήμου , στην οδό . Περαιτέρω, εκθέτει ότι η ανωτέρω διαθέτιδα είχε διαγνωσθεί από τον Απρίλιο του έτους , στα πλαίσια νοσηλείας

της στο Νοσοκομείο, με ανοϊκή συνδρομή μέσου σταδίου και από τον Μάιο του ίδιου έτους με διαταραχές στην μνήμη, στον προσανατολισμό σε χώρο και χρόνο

και στην

πνευματική ευκαμψία, οι οποίες σε συνδυασμό με την διαγνωσθείσα πτωχεία της κρίσης της και τις συναισθηματικές της διαταραχές καθιστούσαν ευμετάβλητη και ευάλωτη τη βούλησή της και καθιστούσαν τη διαθέτιδα ανίκανη να διαχειριστεί την περιουσία της και οικονομικά ζητήματα ακόμα και ελάχισσος σημασίας, ότι με την από αίτησή του ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αιτήθηκε να τεθεί η διαθέτιδα σε δικαστική συμπαράσταση, ότι με την από προσωρινή διαταγή του Δικαστή του ανωτέρω Δικαστηρίου ορίσθηκε ο ίδιος προσωρινός δικαστικός συμπαραστάτης μέχρι και την , οπότε με νέα προσωρινή διαταγή του ίδιου Δικαστή, ορίσθηκε προσωρινή δικαστική συμπαραστάτης η πρώτη εναγομένη. Με βάση τα ανωτέρω εκτιθέμενα και με την πρόσθετη επίκληση άμεσου εννόμου συμφέροντος, ερειδόμενου στο γεγονός ότι ο ίδιος καλείται ως εξ αδιαθέτου κληρονόμος πρώτης τάξης της αποβιώσασας μητέρας του, ο ενάγων ζητά, κατ' εκτίμηση του δικογράφου της αγωγής, να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της ένδικης δημόσιας διαθήκης, για τον λόγο ότι κατά τον χρόνο σύνταξής της, η διαθέτιδα, μητέρα του, έπασχε από νοητική διαταραχή, η οποία περιόριζε αποφασιστικά την λειτουργία της βούλησής της, και να καταδικαστούν οι εναγόμενες στα δικαστικά του έξοδα. Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα, η υπό κρίση αγωγή, παραδεκτά και αρμοδίως, καθ' ύλη και κατά τόπο, φέρεται για συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού, κατά την προκειμένη τακτική διαδικασία (άρθρα 18 §1, 22, 30 § 1, 31 § 3, 62, 68 ΚΠολΔ). Επιπλέον, είναι ορισμένη, αφού στο δικόγραφό της διαλαμβάνονται με πληρότητα όλα τα πραγματικά περιστατικά που είναι αναγκαία για την νομική και ιστορική θεμελίωσή της (άρθρο 216 ΚΠολΔ), και νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 180, 1716, 1718, 1719 περ. 3 ΑΚ, 70, 176, ΚΠολΔ, 63 § 2 ΚωδΔικ. Συνεπώς, η κρινόμενη αγωγή, πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

III. Οι εναγόμενες με τις νομίμως και εμπροθέσμως κατατεθείσες προτάσεις τους, ομολογούν την ύπαρξη ανοϊκής συνδρομής στο πρόσωπο της διαθέτιδας κατά τον χρόνο σύνταξης της ένδικης δημόσιας διαθήκης, αλλά κατά τα λοιπά αρνούνται αιτιολογημένα την ύπαρξη διανοητικής διαταραχής στο πρόσωπό της, η οποία περιόριζε αποφασιστικά την λειτουργία της βούλησής της κατά τον ανωτέρω χρόνο. Επικουρικά, ισχυρίζονται ότι ο

ενάγων είχε από ετών απομακρυνθεί συναισθηματικά από την διαθέτιδα - μητέρα του, την φροντίδα της οποίας είχε αναλάβει η πρώτη των εναγομένων, ότι ο ενάγων βρισκόταν σε διένεξη με την διαθέτιδα, είχε δε εκκινήσει διαδικασία να τεθεί η ίδια σε δικαστική συμπαράσταση, αίτηση η οποία έγινε τελεσίδικα δεκτή με την απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών, το οποίο έθεσε την ανωτέρω διαθέτιδα σε πλήρη επικουρική δικαστική συμπαράσταση, διορίζοντας δικαστικό συμπαραστάτη την πρώτη εναγομένη, ότι η ένδικη αγωγή ασκήθηκε υστερόβουλα από τον ενάγοντα, με σκοπό να αποκτήσει μεγαλύτερο περιουσιακό όφελος, αφού ο ίδιος δεν έμεινε ικανοποιημένος από τα περιουσιακά στοιχεία που του κατέλιπε η διαθέτιδα με την ένδικη διαθήκη της, με αποτέλεσμα η ένδικη αγωγή να ασκείται καθ' υπέρβαση των ορίων που επιβάλλουν η καλή πίστη, τα χρηστά ήθη, ο κοινωνικός και οικονομικός σκοπός του ένδικου δικαιώματος και να είναι για τον λόγο αυτό καταχρηστική. Από τα εκτιθέμενα, στις ένδικες προτάσεις των εναγομένων, πραγματικά περιστατικά, προκύπτει ότι ο ενάγων αιτήθηκε με την από και με αριθμό κατάθεσης αίτησή του, απευθυνόμενη στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών, να τεθεί η διαθέτιδα,

, σε δικαστική συμπαράσταση, αίτηση η οποία έγινε τελεσίδικα δεκτή με την απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών, το οποίο κατά παραδοχή

των εκτιθέμενων, στην ανωτέρω αίτηση, πραγματικών περιστατικών περί ύπαρξης ανοϊκής συνδρομής στο πρόσωπο της διαθέτιδας, έθεσε την τελευταία σε πλήρη επικουρική δικαστική συμπαράσταση. Η άσκηση της ανωτέρω αίτησης, η οποία τελεσίδικα κρίθηκε ως βάσιμη στην ουσία της, αποτελεί άσκηση νομίμου δικαιώματος σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1667 εδ. α ΑΚ, και δεν καθιστά καταχρηστική την άσκηση της ένδικης αγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 281 ΑΚ. Περαιτέρω, το γεγονός ότι ο ενάγων είχε απομακρυνθεί συναισθηματικά από τη διαθέτιδα δεν καθιστά καταχρηστική την άσκηση της ένδικης αγωγής, δεδομένου ότι η συμπεριφορά αυτή του ενάγοντος αφορά πρόσωπο τρίτο σε σχέση με την ένδικη διαφορά και όχι τις εναγόμενες, ενώ με το άρθρο 281 ΑΚ ελέγχεται ως καταχρηστική η άσκηση δικαιώματος, όταν έχει προηγηθεί συμπεριφορά του δικαιούχου, η οποία (συμπεριφορά) αφορά τον υπόχρεο του ασκούμενου δικαιώματος και όχι οποιονδήποτε τρίτο, αφού σκοπός του άρθρου 281 ΑΚ είναι να ελέγχεται μόνο η προηγούμενη συμπεριφορά του δικαιούχου προς

Π

τον υπόχρεο και μόνο σε σχέση με το ασκούμενο δικαίωμα, και όχι να ελέγχεται όλη η πρότερη κοινωνική συμπεριφορά του δικαιούχου ακόμα και για ζητήματα που εκφεύγουν της ένδικης διαφοράς. Εξάλλου, ο νόμος, στις περιπτώσεις που θεώρησε ότι πρέπει να ελέγχεται η συμπεριφορά του κληρονόμου απέναντι στον κληρονομούμενο, προέβλεψε ρητά τις έννομες συνέπειες που έχει η υπαίτια, από τον κληρονόμο, διατάραξη των σχέσεων με τον κληρονομούμενο, καθιερώνοντας τη δυνατότητα αποκλήρωσής του (άρθρα 1839 επ. ΑΚ) ή κήρυξης αυτού ανάξιου να κληρονομήσει (άρθρα 1860 επ. ΑΚ). Επιπλέον, σκοπός των διατάξεων των άρθρων 1718, 1719 ΑΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 180 ΑΚ, είναι η προστασία των οικονομικών συμφερόντων που πλήττονται από την σύνταξη διαθήκης, από πρόσωπο ανίκανο προς αυτό. Συνεπώς, το γεγονός ότι ο ενάγων σκοπεί, μέσω της κρινόμενης αγωγής, να προσπορίσει οικονομικό όφελος, δεν καθιστά από μόνο του καταχρηστική την αγωγή, δεδομένου ότι αυτός είναι ο οικονομικός σκοπός του προβαλλόμενου από τον ενάγοντα δικαιώματος, ενώ καταχρηστική θα ήταν η άσκηση του δικαιώματος μόνο στην περίπτωση που υπήρχε υπέρβαση του ανωτέρω σκοπού, υπέρβαση που κατά τα λοιπά δεν επικαλούνται οι εναγόμενες. Εξάλλου, οι εναγόμενες εκθέτουν ότι ο ενάγων είχε ασκήσει την από [] και με αριθμό κατάθεσης [] αγωγή του, με αίτημα την αναγνώριση της ακυρότητας της ίδιας ως άνω διαθήκης, για τους ίδιους ως άνω λόγους, ότι με την από [] και με αριθμό κατάθεσης [] δήλωσή του, η οποία επιδόθηκε στις εναγόμενες, παραιτήθηκε από το δικόγραφο της ανωτέρω αγωγής, ότι με τον τρόπο αυτό δημιουργήθηκε στις εναγόμενες η εύλογη πεποίθηση ότι δεν θα προέβαινε στην άσκηση της ένδικης αγωγής, με αποτέλεσμα η άσκηση της κρινόμενης αγωγής να καθίσταται καταχρηστική, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 218 ΑΚ. Ωστόσο, το γεγονός της παραίτησης του ενάγοντος από την από [] και με αριθμό κατάθεσης [] αγωγή του, συνιστά ενάσκηση δικαιώματος και δεν μπορεί από μόνο του να δημιουργήσει αντικειμενικά την εύλογη πεποίθηση ότι ο ενάγων δεν θα ασκήσει στο μέλλον ξανά το ίδιο δικαίωμά του. Εξάλλου, το ανωτέρω γεγονός της παραίτησης από το δικόγραφο της από [] και με αριθμό κατάθεσης [] αγωγής του, δεν συνιστά μακρόχρονη

προηγούμενη συμπεριφορά του ενάγοντος (δεδομένου ότι ο εναγών επανήλθε με νέα αγωγή εντός 10 ημερών από την ανωτέρω παραίτηση), ικανή να ατονήσει το ασκούμενο με την κρινόμενη αγωγή δικαίωμά του, ούτε το γεγονός της παραίτησης από μόνο του είναι αντικειμενικά ικανό από μόνο του να διαμορφώσει μια νέα κατάσταση στις μεταξύ των διαδίκων έννομες σχέσεις, ώστε η ανατροπή της με την κρινόμενη αγωγή, να καθιστά σύμφωνα με την καλή πίστη, τα χρηστά ήθη, τον κοινωνικό και οικονομικό σκοπό του, καταχρηστική την άσκηση του ασκούμενου δικαιώματος. Σύμφωνα με τις ανωτέρω σκέψεις, πρέπει ο ισχυρισμός των εναγομένων περί καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος του ενάγοντος, να απορριφθεί ως νόμω αβάσιμος.

IV. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 237 § 1 εδ α' ΚΠολΔ οι διάδικοι οφείλουν, μέσα σε εκατό (100) ημέρες από την κατάθεση της αγωγής, να καταθέσουν τις προτάσεις και να προσκομίσουν όλα τα αποδεικτικά μέσα και τα διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με αυτές. Επιπλέον σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 237 § 2 εδ α' και β' ΚΠολΔ: «Οι αμοιβαίες αντικρούσεις γίνονται με προσθήκη στις προτάσεις, η οποία κατατίθεται μέσα στις επόμενες δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, με την παρέλευση των οποίων κλείνει ο φάκελος της δικογραφίας. Νέοι ισχυρισμοί με την προσθήκη μπορεί να προταθούν και νέα αποδεικτικά μέσα να προσκομισθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στις προτάσεις». Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι οι διάδικοι οφείλουν, επί ποινή απαραδέκτου, να προσκομίσουν με τις προτάσεις τους όλα τα αποδεικτικά τους μέσα, εντός προθεσμίας 100 ημερών από την κατάθεση της αγωγής. Κατ' εξαίρεση νέα αποδεικτικά μέσα μπορούν να προσκομισθούν με την προσθήκη στις προτάσεις, μόνο προς αντίκρουση ισχυρισμών, που προτάθηκαν από τον αντίδικο για πρώτη φορά με τις προτάσεις του. Ισχυρισμοί κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων είναι μόνο οι αυτοτελείς ισχυρισμοί, δηλαδή οι ισχυρισμοί με τους οποίους εισάγεται αυτοτελής αίτηση παροχής έννομης προστασίας (άρθρο 262 ΚΠολΔ). Ο ενάγων, με την εμπροθέσμως κατατεθείσα προσθήκη στις προτάσεις του, επικαλείται και προσκομίζει την
ένορκη βεβαίωση της
, σύζυγο , η οποία δόθηκε ενώπιον της
συμβολαιογράφου

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Χαλκιά

Αθηνών, καθώς και την από έγγραφη γνωμοδότηση (άρθρο 390 ΚΠολΔ) του ψυχιάτρου, . Επιπλέον, οι ενάγουσες, με την εμπροθέσμως κατατεθείσα προσθήκη στις προτάσεις τους, επικαλούνται και προσκομίζουν την ένορκη βεβαίωση της την ένορκη βεβαίωση της και την ένορκη βεβαίωση της . Τα ανωτέρω αποδεικτικά μέσα απαραδέκτως προσκομίζονται για πρώτη φορά με την προσθήκη των προτάσεων των διαδίκων, αφού με αυτά επιδιώκεται η απόδειξη των περιεχομένων στην αγωγή ισχυρισμών και όχι αυτοτελών ισχυρισμών που προέβαλαν ο αντίδικος»- του για πρώτη φορά με τις προτάσεις του, πρέπει δε για τον λόγο αυτό να μην ληφθούν υπόψη (άρθρο 237 §§ 1 εδ α', 2 εδ α' ΚΠολΔ). Από την εκτίμηση όλων των υπολοίπων αποδεικτικών μέσων, τα οποία νομίμως και με επίκληση στις προτάσεις τους προσκομίζουν οι διάδικοι (άρθρο 237 § 1 εδ. α'ΚΠολΔ), και συγκεκριμένα από όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα, που μετ' επικλήσεως προσκομίζουν οι διάδικοι, μερικά από τα οποία μνημονεύονται ειδικότερα πιο κάτω, χωρίς να παραλείπεται όμως κανένα για την ουσιαστική διάγνωση της παρούσας διαφοράς, από την ένορκη βεβαίωση της , το γένος και , κατοίκου , η οποία δόθηκε νομίμως ενώπιον της συμβολαιογράφου Πειραιώς, , απορριπτομένου του αντίθετου ισχυρισμού των εναγομένων, αφού οι ένορκες βεβαιώσεις είναι ανυπόστατες κατ' άρθρο 424 ΚΠολΔ μόνο εφόσον ληφθούν από υλικά αναρμόδιο όργανο, αντίθετα όσες δίνονται ενώπιον κατά τόπον αναρμόδιου συμβολαιογράφου (άρθρο 421 ΚΠολΔ), είναι έγκυρες εκτός αν ο αντίδικος του διαδίκου που τις προσκομίζει επικαλεστεί και αποδείξει δικονομική βλάβη, γεγονός που δεν συμβαίνει στην παρούσα περίπτωση, από την ένορκη βεβαίωση του του και της , και από την ένορκη βεβαίωση της , συζύγου , το γένος , κατοίκων , οι οποίες δόθηκαν νομίμως ενώπιον της συμβολαιογράφου , όλες ύστερα από νομότυπη και εμπρόθεσμη, σύμφωνα με τα άρθρα

421,422, 423 ΚΠολΔ, κλήτευση των εναγομένων, τις οποίες προσκομίζει μετ' επίκλησης ο ενάγων [σχ. _____ και εκθέσεις επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Εφετείου Αθηνών, _____], από την _____ ένορκη βεβαίωση της _____ του _____ και της _____, κατοίκου _____ και την ένορκη βεβαίωση του _____ του _____ και της _____, κατοίκου _____, οι οποίες δόθηκαν ενώπιον του Ειρηνοδίκη Αθηνών, αμφότερες ύστερα από νομότυπη και εμπρόθεσμη, σύμφωνα με τα άρθρα 421, 422, 423 ΚΠολΔ, κλήτευση του ενάγοντος, τις οποίες προσκομίζουν μετ' επίκλησης οι εναγόμενες [σχ. _____ έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας του Εφετείου Πειραιά, _____ - _____], τέλος από όσα οι διάδικοι ομολογούν με τις προτάσεις τους (άρθρο 352 ΚΠολΔ), αποδεικνύονται κατά την κρίση του Δικαστηρίου τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Την απεβίωσε στο _____ Αττικής η _____, χήρα _____, το γένος _____, κάτοικος _____, καταλίποντας πλησιέστερους συγγενείς της τον ενάγοντα, _____, και την πρώτη εναγομένη, _____, τέκνα της. Η ανωτέρω νοσηλεύτηκε στην νευρολογική κλινική του « _____ » νοσοκομείου από _____ μέχρι και _____, καθώς στο πρόσφατο πριν την νοσηλεία της χρονικό διάστημα είχε διαγνωσθεί με καταθλιπτική συνδρομή, με συμπτώματα άγχους και διαταραχές στην συμπεριφορά της, εξαιτίας των οποίων η ίδια δεν έβγαινε από το σπίτι και εξέφραζε συνεχώς την ανησυχία της για την σωματική της υγεία, ενώ κατά το τελευταίο πριν την νοσηλεία της εξάμηνο είχε επηρεασθεί η πρόσφατη μνήμη της και παρουσίαζε αστάθεια. Κατά την νοσηλεία της διαγνώσθηκε με ανοϊκό σύνδρομο τύπου Alzheimer, ενώ κατά την αξονική τομογραφία εγκεφάλου διαπιστώθηκε αρχόμενη ατροφία ιπποκάμπου, σε συνδυασμό με μετωπιαία και βρεγματική ατροφία. Εν τέλει εξήλθε με οδηγίες για λήψη φαρμάκων [σχ. το από _____ ιατρικό σημείωμα του διευθυντή του νοσοκομείου Αθηνών], Την _____ εξεταζόμενη από την κλινική ψυχολόγο, _____, διαπιστώθηκε πως παρουσίαζε μέτρια διαταραχή στην άμεση ανάκληση και στη γλωσσική ευφράδεια, ήπια διαταραχή στην λειτουργία της μνήμης, μέτρια διαταραχή στον

ανάκληση και στη γνωστική ευκαμψία και μέτρια διαταραχή στις λειτουργικές δραστηριότητες. Τα ανωτέρω συμπτώματα αντιστοιχούν σύμφωνα με την ανωτέρω ψυχολόγο σε ανοϊκό σύνδρομο μεσαίου σταδίου, το οποίο εγκαθίσταται σε χρονικό διάστημα τριών έως επτά ετών από την εκδήλωση των πρώτων διαταραχών μνήμης και γνωστικών λειτουργιών του ατόμου [σχ. η από γνωμάτευση της κλινικής ψυχολόγου - νευροψυχολόγου,

]. Οι εναγόμενες ομολογούν τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά, παραγόμενης εκ του λόγου αυτού πλήρους απόδειξης εναντίον τους (άρθρο 352 ΚΠολΔ). Με την από αίτηση του ενάγοντος, η οποία έλαβε αριθμό κατάθεσης , ο ενάγων ζήτησε αφενός να τεθεί η μητέρα του, , χήρα , σε δικαστική συμπάρασταση, ως πάσχουσα από ανοϊκό σύνδρομο τύπου Alzheimer, αφετέρου να εκδοθεί προσωρινή διαταγή, με την οποία να ορίζεται ο ίδιος προσωρινός δικαστικός συμπαραστάτης αυτής. Επ' αυτής εκδόθηκε η από προσωρινή διαταγή του Δικαστή του Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία διορίσθηκε ο ίδιος προσωρινός δικαστικός συμπαραστάτης της μητέρας του. Εν συνεχεία, επί της από και με αριθμό κατάθεσης αίτησης της χήρας , ανακλήθηκε την , με νεώτερη προσωρινή διαταγή, η ανωτέρω, από , προσωρινή διαταγή του Δικαστή του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως προς την διάταξή της με την οποία οριζόταν προσωρινός δικαστικός συμπαραστάτης ο ενάγων. Επιπλέον, έγινε δεκτό το επικουρικό αίτημα της ανωτέρω αιτούσας, περί διορισμού της κόρης της (ήδη πρώτης εναγομένης) ως προσωρινού δικαστικού συμπαραστάτη της [σχ. η επισημείωση της Δικαστού του Πρωτοδικείου Αθηνών, στην πρώτη σελίδα της από αίτησης της , από την γραμματική διατύπωση της οποίας προκύπτει ότι έγινε δεκτό το επικουρικό αίτημα της ανωτέρω αιτούσας, περί διορισμού της πρώτης εναγομένης, ως προσωρινού δικαστικού συμπαραστάτη της]. Την και ενώ εκκρεμούσε η συζήτηση της αίτησης του ενάγοντος προκειμένου να τεθεί η ανωτέρω αποβιώσασα σε δικαστική συμπάρασταση, συντάχθηκε ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών, , η δημόσια διαθήκη της, με την οποία η τελευταία εγκατέστησε κληρονόμους της: την

κόρη της , επί ενός διαμερίσματος εβδόμου ορόφου, στην οδό , στο και επί ενός οικοπέδου το οποίο βρίσκεται στο του Νομού , τον υιό της, , επί ενός διαμερίσματος στην οδό αρ. στην Αθήνα, πλησίον του , την εγγονή της, - , επί ενός ακινήτου στην οδό , στην περιοχή Αθηνών. Η ανωτέρω διαθήκη δημοσιεύθηκε με το πρακτικό του Ειρηνοδικείου Αθηνών, και καταχωρίστηκε στον τόμο και στον αριθμό των βιβλίων διαθηκών του Δικαστηρίου αυτού. Εξάλλου, με την απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, διορίστηκε πραγματογνώμονας ο νευρολόγος, , σε αντικατάσταση του θανόντος νευρολόγου, , ο οποίος είχε διορισθεί πραγματογνώμονας με την / απόφαση του ίδιου Δικαστηρίου, δικάζοντας επί της από αίτησης του ενάγοντος περί θέσης της ανωτέρω διαθέτιδας σε δικαστική συμπάρασταση. Ο ανωτέρω πραγματογνώμονας συνέταξε την από ιατρική πραγματογνωμοσύνη, ύστερα από κλινική εξέταση της διαθέτιδας, η οποία έλαβε χώρα τον Δεκέμβριο του έτους και η οποία προσκομίζεται υπό τους διαδίκους έχοντας θέση εγγράφου στην παρούσα διαφορά, αφού συντάχθηκε στα πλαίσια άλλης δίκης. Από την ανωτέρω κλινική εξέταση διαπιστώθηκε ότι η διαθέτιδα παρουσίαζε ήπια εξωπυραμιδικά (κινητικά) στοιχεία, ενώ η έκφραση, η βάδιση και η στάση είχαν ήπια παρκινσονικά χαρακτηριστικά. Επιπλέον, από την εξέταση των ανώτερων νοητικών λειτουργιών της διαπιστώθηκε ότι η διαθέτιδα παρουσίαζε έλλειμμα ως προς κάποιες προσωπικές της πληροφορίες, όπως επί παραδείγματι για την ηλικία της, καθόσον αρχικά δήλωνε ότι είναι 81 ετών και αργότερα 71 ετών. Περαιτέρω, αν και γνώριζε σε κάποιο βαθμό τις παθήσεις από τις οποίες έπασχε, δεν γνώριζε επακριβώς την φαρμακευτική της αγωγή. Το ίδιο συνέβαινε και με τις λοιπές προσωπικές της πληροφορίες, καθώς φέρεται να γνώριζε την περιουσία της, ήταν ικανή να προσδιορίζει καθένα από τα ακίνητά της κατά περιοχή, μέγεθος, εισπραττόμενα μισθώματα, είχε αίσθηση της αξίας του χρήματος και γνώριζε το κόστος βασικών προϊόντων και υπηρεσιών των καθημερινών συναλλαγών. Ωστόσο, κατά την ανωτέρω κλινική εξέταση δώθηκε ότι η διαθέτιδα δεν γνώριζε τις μηνιαίες δαπάνες των ακινήτων

της ή την ακριβή αξία των ακινήτων της, έσφαλε ως προς τον ακριβή προσδιορισμό της ημερομηνίας και της εποχής, κατά την οποία διενεργήθηκε η ανωτέρω εξέταση, ενώ επιπλέον αδυνατούσε να ανακαλέσει γεγονότα του πρόσφατου παρελθόντος, να εκμάθει και να εκκωδικεύσει απλές πληροφορίες (πχ. λέξεις, τις οποίες μετά την πάροδο 15 λεπτών δεν μπορούσε να ανακαλέσει στην μνήμη της). Η νόσος της διαθέτιδας είχε επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό την νοητική κατάστασή της, καθώς είχε απωλέσει κάποιες από τις υψηλών απαιτήσεων λειτουργίες, οι οποίες αφορούν την επιμέλεια του εαυτού της (ικανότητα επίσκεψης σε ιατρούς, οργάνωση και λήψη των φαρμάκων της, εξασφάλιση διατροφικής επάρκειας, εξασφάλιση ένδυσης και υγιεινής), διατηρώντας μόνο βασικές της λειτουργίες, όπως επί παραδείγματι ικανότητα διατροφής, ένδυσης, προσωπικής υγιεινής, έλεγχο ούρων κλπ. Επιπλέον, η διαθέτιδα διατηρούσε μερικώς κάποιες ικανότητες διαχείρισης της περιουσίας της, καθόσον είχε χονδρική μόνο γνώση κάποιων διαστάσεων του καθημερινού κόστους ζωής, γνώση περιουσίας της και των εισοδημάτων, ωστόσο, είχε απωλέσει τις υψηλών απαιτήσεων λειτουργίες που αφορούν την επιμέλεια της περιουσίας της, αδυνατώντας να κάνει σύνθετες οικονομικές συναλλαγές, να διεκπεραιώσει συναλλαγές με τράπεζες, εφορίες ή άλλους οργανισμούς, να λάβει αποφάσεις για την επένδυση και τη βέλτιστη χρήση της περιουσίας της (μίσθωση - πώληση ακινήτων) και να εξοφλήσει λογαριασμούς. Συνεπώς, η διαθέτιδα βρισκόταν, εξαιτίας της ανοϊκής συνδρομής, σε νοητική διαταραχή η οποία επηρέαζε αποφασιστικά την δικαιοπρακτική βούλησή της, καθόσον ήταν ανίκανη να προσδιορίσει σοβαρά και σταθερά τη βούλησή και να προβεί σε οποιαδήποτε δικαιοπραξία διαχείρισης της περιουσίας της. Το ανωτέρω συμπέρασμα, ότι η βούληση της διαθέτιδας ήταν επηρεασμένη από την πάθησή της, ενισχύεται και από το γεγονός, ότι τον Δεκέμβριο του έτους , εξέφρασε τη βούλησή της, να μοιραστεί η ακίνητη περιουσία της στα εγγόνια της, τα οποία πιο πριν είχε κατονομάσει και προσδιορίσει ηλικιακά, αν και λίγους μήνες πριν τη δήλωση αυτή είχε εγκαταστήσει κληρονόμους της, με την ένδικη δημόσια διαθήκη της, τα τέκνα της και την μία μόνο εγγονή της. Εξάλλου, η ανωτέρω νοητική κατάσταση (ανοϊκή συνδρομή μέσου σταδίου) δεν εκδηλώθηκε αιφνίδια κατά τον χρόνο διενέργειας της ανωτέρω κλινικής εξέτασης, αλλά είχε εκδηλωθεί

ήδη από τον Ιανουάριο του έτους , όταν η διαθέτιδα εισήχθη για νοσηλεία στην νευρολογική κλινική του νοσοκομείου « », ύστερα από επιδείνωση διαταραχών συμπεριφοράς, απώλειας της πρόσφατης μνήμης και αστάθειας κατά την κίνηση, συμπτώματα τα οποία είχαν εμφανιστεί την τελευταία διετία πριν την ανωτέρω εισαγωγή της. Αλλωστε, η ίδια διάγνωση, περί ύπαρξης ανοϊκής συνδρομής μεσαίου σταδίου έγινε και τον Μάρτιο του έτους , ενώ έκτοτε η κατάσταση της υγείας της διαθέτιδας έβαινε διαρκώς επιδεινούμενη και σε καμία περίπτωση δεν βελτιώθηκε μέχρι και τον Δεκέμβριο του έτους , όταν εξετάσθηκε από τον νευρολόγο, . Συνεπώς, η ανωτέρω διαθέτιδα ήδη από τον Ιανουάριο του έτους έπασχε από διανοητική διαταραχή η οποία περιόριζε αποφασιστικά την λειτουργία της βούλησής της, διαταραχή η οποία υπήρχε και κατά τον Δεκέμβριο του , δηλαδή κατά τον χρόνο εξέτασής της από τον ανωτέρω νευρολόγο. Επιπλέον, η ανωτέρω διανοητική διαταραχή της διαθέτιδας, οφειλόταν στην ύπαρξη ανοϊκής συνδρομής μεσαίου σταδίου (τύπου Alzheimer), δηλαδή σε νευροεκφυλιστική πάθηση του εγκεφάλου, η οποία είναι μη ιάσιμη και βαριά, και εφόσον υπήρχε ήδη από τον Ιανουάριο του έτους μέχρι και τον Δεκέμβριο του έτους , τεκμαίρεται λόγω των ανωτέρω στοιχείων (δυνατότητας ίασης και βαρύτητας), ότι υπήρχε και κατά τον χρόνο σύνταξης της ένδικης διαθήκης, δηλαδή την . Κατόπιν των ανωτέρω παραδοχών, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αγωγή, ως βάσιμη και στην ουσία της και να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της δημόσιας διαθήκης, της , χήρας , το γένος , η οποία συντάχθηκε ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών, , δημοσιεύθηκε με το πρακτικό του Ειρηνοδικείου Αθηνών, και καταχωρίστηκε στον τόμο και στον αριθμό των βιβλίων διαθηκών του Δικαστηρίου αυτού. Τέλος, πρέπει, κατόπιν σχετικού αιτήματος του ενάγοντος, να καταδικαστούν οι εναγόμενες στα δικαστικά έξοδα του ενάγοντος, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο διατακτικό της παρούσας (άρθρα 176, 191 § 2 ΚΠολΔ και 63 ΚωδΔικ

ΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΖΟΝΤΑΣ αντιμωλία των διαδίκων.

ΔΕΧΕΤΑΙ την κρινόμενη αγωγή.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ακυρότητα της δημόσιας διαθήκης, της , χήρας , το γένος , η οποία συντάχθηκε ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών, δημοσιεύθηκε με το / πρακτικό του Ειρηνοδικείου Αθηνών, και καταχωρίστηκε στον τόμο και στον αριθμό των βιβλίων διαθηκών του Δικαστηρίου αυτού.

ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ τις εναγόμενες στα δικαστικά έξοδα του ενάγοντος τα οποία καθορίζει στο ποσό των () ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Και ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις χωρίς την παρουσία των διαδίκων και των πληρεξούσιων δικηγόρων τους.

